

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ με έτος αναφοράς το 2015 (ΕΕΥ2015) αφορά τα οικονομικά έτη 2014 και 2015 και την πρόοδο του Επιχειρησιακού Προγράμματος από 01/01/2014 έως 31/12/2015 και καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 111 του ΚΚΔ 1303/2013.

Ι. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η κατάρτιση του **Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία** βασίστηκε στην ευρεία συμμετοχή όλων των αρμόδιων φορέων πολιτικής, κοινωνικών εταίρων καθώς και εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου μέσω αντίστοιχων ομάδων εργασίας και με την κεντρική ομάδα συντονισμού να είναι αρμόδια για τον συνολικό σχεδιασμό. Αρχικά το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία** (ΕΠΑΝΕΚ) υποβλήθηκε προς έγκριση στην ΕΕ τον Ιούλιο του 2014. Ακολούθησαν σχόλια και παρατηρήσεις της ΕΕ το φθινόπωρο του 2014, και σε συνέχεια συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς, επανυποβλήθηκε τον Νοέμβρη 2014, για να εγκριθεί από την ΕΕ στις 18/12/14 με την **Σ(2014)10162** Εκτελεστική Απόφαση.

Κεντρικός στρατηγικός στόχος του ΕΠΑΝΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, με σκοπό τη μόχλευση ιδιωτικών πόρων, αναδεικνύοντας σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας. Επιπρόσθετα, μέσω του ΕΠΑΝΕΚ και σε συνέργεια με τα ΠΕΠ υλοποιείται η **στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης** με στόχο τη σύνδεση της Ε&Κ με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση/ανάπτυξη υφιστάμενων ή/και νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Χώρας και των Περιφερειών της. Το ΕΠΑΝΕΚ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της Χώρας και διαθέτει προϋπολογισμό **4,67 δις ευρώ ΔΔ** (3,65 δις Ενωσ. Συνδρομής) (81,5% ΕΤΠΑ / 18,5% ΕΚΤ).

Η **διαδικασία εξειδίκευσης του ΕΠΑΝΕΚ**, ξεκίνησε στις αρχές 2015 από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, με σκοπό τη συμπλήρωση του τυποποιημένου εγγράφου Εξειδίκευσης Εφαρμογής των πιο ώριμων δράσεων σε συνέχεια της σχετικής εγκυκλίου (32030/ΕΥΣΣΑ798/20.03.2015). Η 1η Εξειδίκευση περιελάμβανε **35 δράσεις προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 1.408,30 εκ. €** και αντιπροσώπευε **το 30,2%** του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΠΑΝΕΚ. Οι δράσεις που εξειδικεύτηκαν αφορούν στις επενδυτικές προτεραιότητες 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3c, 4c, 6g, 7e, 8iii, 8v, 11i & TB. Σκοπός είναι η σταδιακή προκήρυξη δράσεων λαμβάνοντας υπόψη την ωρίμανσή τους και την πρόοδο εκπλήρωσης των αιρεσιμότητων και άρσης των αυτοδεσμεύσεων.

Το 2015 ολοκληρώθηκαν, όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για να αναπτυχθεί το τεχνικό περιβάλλον και οι παράμετροί του που αποτελούσαν προαπαιτούμενο για την ουσιαστική ενεργοποίηση των προγραμμάτων, όπως ο νόμος 4314/2014 (ΦΕΚΑ265/23.12.14) για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων 2014-2020, η σύσταση/αναδιάρθρωση της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, η σύσταση της Επιτροπής Παρακολούθησης (ΕπΠα) του ΕΠΑΝΕΚ και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Η 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης διενεργήθηκε στις 25/06/15, οπότε εγκρίθηκαν ο Κανονισμός Λειτουργίας της, η 1η Εξειδίκευση του ΕΠΑΝΕΚ, η Μεθοδολογία & τα Κριτήρια Αξιολόγησης Πράξεων πλην Κρατικών Ενισχύσεων & πράξεων που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και η Επικοινωνιακή Στρατηγική ΕΠΑΝΕΚ.

Επιπλέον μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκαν οι ex-ante αξιολογήσεις για τα χρηματοδοτικά εργαλεία που αναμένεται να υποστηρίξει το ΕΠΑΝΕΚ μετά από επικαιροποίηση σύμφωνα και με τα νέα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα.

Τον Οκτώβρη του 2015 εκδόθηκαν και οι προδημοσιεύσεις για τέσσερις δράσεις ενίσχυσης επιχειρηματικότητας (επενδυτικές προτεραιότητες 8iii και 3c) με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία των ενδιαφερόμενων και την ανοικτή διαβούλευση αυτών. Οι δράσεις αυτές οριστικοποιήθηκαν και τελικά προκηρύχθηκαν στις αρχές του 2016

Τέλος, τον Δεκέμβρη του 2015 εκδόθηκαν οι 4 πρώτες προσκλήσεις στους άξονες Τεχνικής Βοήθειας (ΔΔ 66,8 εκ. €), στο πλαίσιο των οποίων διενεργήθηκαν οι πρώτες εντάξεις έργων και δαπάνες, συνολικού ύψους 57,87 εκ. € και 4,88 εκ. € αντίστοιχα.

Μέσα στο επόμενο έτος αναμένεται να αποδώσουν οι εργασίες ενεργοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ, ώστε να αποτυπωθεί πρόοδος σε δαπάνες και δείκτες εκροής.

II. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ

Το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠΑΝΕΚ, καταρτίστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή σύμφωνα με τον Κανονισμό 1303/13 και υποβλήθηκε στην ΕπΠα μέσω ΔΙΑΥΛΟΥ στις 17/12/2015. Το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠΑΝΕΚ περιλαμβάνει 25 αξιολογήσεις και εκτείνεται από το 2016 έως το 2022 με τις μελέτες επιπτώσεων να καλύπτουν περίπου το 70% του συνολικού εκτιμώμενου κόστους. Οι μελέτες επιπτώσεων θα διενεργηθούν σε όλους τους ειδικούς στόχους, με ενδεχόμενη ομαδοποίηση κάποιων από αυτούς (επιχειρηματικότητα, έρευνα, ΕΚΤ, περιβάλλον) ενώ όπου είναι εφικτό, θα αποτιμηθεί η τομεακή και χωρική διάσταση των δράσεων. Με σκοπό τη βελτίωση της πολιτικής, προβλέπονται αξιολογήσεις εφαρμογής των εν εξελίξει δράσεων, κυρίως ως προς την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητά τους, καθώς και τη διαπίστωση τυχόν ανάγκης αλλαγής πολιτικής και στόχευσης. Προβλέπεται να υλοποιηθούν κατά τα έτη 2018-19 και αφορούν σε δράσεις ΕΚΤ, ΕΤΑΚ, επιχειρηματικότητας, εξοικονόμησης ενέργειας, ευρυζωνικών δικτύων.

III. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ/ ΑΥΤΟΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Κατά την έγκρισή του το ΕΠΑΝΕΚ περιείχε **πλήθος αιρεσιμότητων και αυτοδεσμεύσεων**, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η άμεση ενεργοποίηση του **περίπου 63%** του προϋπολογισμού του ΕΠ. Ακολούθησε εντατική εργασία όλων των αρμόδιων φορέων με αποτέλεσμα τη σταδιακή άρση των αιρεσιμότητων και αυτοδεσμεύσεων κυρίως στην τελευταία περίοδο. Παραμένουν μερικώς εκπληρωμένες 5 αιρεσιμότητες - που αφορούν τις επενδυτικές προτεραιότητες 2b, 4c, 8v, 10iv και 11.i - και γίνονται ενέργειες να αρθούν το συντομότερο δυνατόν και οι αυτοδεσμεύσεις για την 2b και μερικώς (50%) για τον θεματικό στόχο 1.

ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ / ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

Αρκετές αβεβαιότητες ή/και χρονοβόρες διαδικασίες επηρέασαν την ομαλή υλοποίηση των μεταφερόμενων ή τμηματοποιημένων έργων όλων των τομέων, όπως η διαβούλευση με τις εμπλεκόμενες αρμόδιες Υπηρεσίες για την οριστικοποίηση έργων της Περιόδου 2007-2013 τα οποία θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020, η οριστικοποίηση του διαχωρισμού του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων phasing στις δύο Προγραμματικές Περιόδους (η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις προκύπτει εντός του 2016) και η σημαντική εκκρεμότητα της απόσβεσης των προκαταβολών για κάποια από τα έργα phasing.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Για την ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η επικαιροποίηση των ex-ante αξιολογήσεων που έγιναν το 2015, στο πλαίσιο της ανάγκης αναμόρφωσής τους με τις εξελίξεις στο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Η διαδικασία αυτή

θα ολοκληρωθεί το 2016, οπότε και αναμένεται να ενεργοποιηθούν τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Με σκοπό τη μέγιστη προβολή του Προγράμματος και ιδίως των δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων και την επικοινωνία με το κοινό δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στα εργαλεία πληροφόρησης (γραφείο πληροφόρησης στη Μεσογείων 56, τηλεφωνική γραμμή ενημέρωση 8011136300, ιστοσελίδα <http://www.antagonistikotita.gr/epanek/index.asp> και κοινωνικά δίκτυα) ώστε να προβάλλονται επαρκώς οι ευκαιρίες που παρέχονται από το Πρόγραμμα.

IV. ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα Μεγάλα Έργα phasing που αφορούν τόσο στον Θεματικό Στόχο 7 (ενεργειακά έργα), όσο και στον Θεματικό Στόχο 2 (έργα ΤΠΕ) συνεχίζουν να υλοποιούνται απρόσκοπτα, ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο. Εν τούτοις, ως προς το διαχειριστικό σκέλος των ανωτέρω έργων, αλλά και των νέων Μεγάλων Έργων στο ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020, εκκρεμούν οι εκδόσεις Προσκλήσεων και οι Εντάξεις τους λόγω διαφόρων ζητημάτων που προέκυψαν όπως: η οριστικοποίηση της τμηματοποίησης των έργων, η Προετοιμασία/υποβολή Φακέλου Μεγάλου Έργου για τα νέα Μεγάλα Έργα ή για τη Β' φάση των Μεγάλων έργων phasing, κοκ. Για να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα αυτά ελήφθησαν μια σειρά μέτρων με αποτέλεσμα να θεωρείται εφικτή πλέον η έκδοση προσκλήσεων για όλα τα Μεγάλα έργα έως το τέλος του 2016 (πλην ενός).

Στην πορεία εξειδίκευσης και ωρίμανσης του ΕΠΑΝΕΚ από την έγκρισή του (Δεκέμβριος 2014) έως και σήμερα, έχουν προκύψει διαφοροποιήσεις στον Κατάλογο των Μεγάλων Έργων. Πιο συγκεκριμένα, το έργο «Πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης» δεν αποτελεί πλέον Μεγάλο Έργο και θα πρέπει να αφαιρεθεί, καθώς θα υλοποιηθεί με μικρότερο επιλέξιμο προϋπολογισμό. Επίσης, θα πρέπει να προστεθούν στον Κατάλογο Μεγάλων Έργων τρία έργα που αφορούν στον Θεματικό Στόχο 2 (Θ.Σ.2) (Τομέας Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας, ΤΠΕ). Σημειώνεται ότι τα έργα αυτά περιγράφονται στο κείμενο του ΕΠΑΝΕΚ και είχαν συμπεριληφθεί εξ' αρχής στον προγραμματισμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος.